

Till Förvaltningsrätten i Luleå
via
Länsstyrelsen i Dalarnas län
Åsgatan 38
791 84 Falun
dalarna@lansstyrelsen.se

Dnr:
218-7792-2018

Härmed överklagar Jaktkritikerna Länsstyrelsen i Dalarnas län beslut 2019-06-19 om licensjakt på 48 björnar, dnr: 218-7792-2019.

Jaktkritikerna uppfyller de villkor för rätt att överklaga som anges i 13 § 16 kap. miljöbalken. Jaktkritikerna har talerätt enligt Förvaltningsrättens dom i Luleå beslut 2017-03-03 mål nr. 461-17.

Yrkanden

Jaktkritikerna yrkar att förvaltningsrätten upphäver länsstyrelsens beslut och avslår licensjakten efter 48 björnar i Dalarnas län. För det fall förvaltningsrätten inte har fattat beslut före den 20 aug 2019 yrkas inhibition av länsstyrelsens beslut.

Jaktkritikerna yrkar att förvaltningsrätten ålägger länsstyrelsen att redogöra för sin exakta tolkning av jaktlagens § 27 om "att viltet inte utsätts för onödigt lidande", med specifika exempel vad gäller jakt efter björn och jakt efter björn med hundar.

Jaktkritikerna yrkar att förvaltningsrätten ålägger länsstyrelsen att redogöra för hur efterlevnaden av jaktlagens § 5 garanteras/kontrolleras för övrigt vilt och de ej tillåtna björnarna när övrig jakt pågår *"Var och en skall visa viltet hänsyn. Idrottstävlingar och annan liknande friluftsverksamhet i marker där det finns vilt skall genomföras så att viltet störs i så liten utsträckning som möjligt..."*

Motivering till att beslutet skall upphävas

Jaktkritikerna hävdar att den beslutade licensjakten i Dalarnas län inte är förenlig med de undantagsbestämmelser, som gäller vid jakt efter björn, som enligt svensk lagstiftning är en fredad art och strikt skyddad enligt art- och habitatdirektivet.

I beslutet framgår att länsstyrelsen vid en sammantagen bedömning finner att licensjakt på björn kan tillåtas, då det inte finns någon annan lämplig lösning för att reglera björnstammen på länsnivå. Länsstyrelsen bedömer också att jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus av artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde, varken i länet eller landet som helhet.

Länsstyrelsens redovisar i beslutet siffror för den senaste populationsberäkningen 2018, som visar att björnstammen har minskat från cirka 3 300 till cirka 2 900 björnar. Trots detta anser länsstyrelsen att det inte finns någon risk för att miniminivån hamnar under gynnsam bevarandestatus (GYBS). Jaktkritikerna hävdar att försiktighetsprincipen borde beaktas när så få björnar finns i hela landet och med tanke på den låga rörlighet björnarna har, är risken för genetisk utarmning högst påtaglig.

Märk väl att år 2015 blev björnen åter rödlistad, eftersom Artdatabanken bedömde den som "nära hotad". Orsaken till artens nedgång är att jaktuttaget har ökat genom licensjakt, skyddsjakt, samt illegal jakt. Referensvärdet för björnens populationsstorlek i Sverige är 1 400 individer, vilket är den nedre gränsen för att björnstammen ska ha gynnsam bevarandestatus. (Naturvårdsverket 2013/14 Rovdjursinventering björn Björnstammen i Sverige minskar, ISBN 978-91-620-8702-9)

Länsstyrelsens hänvisar till propositionen *En hållbar rovdjurspolitik* (prop. 2012/13:191) där "regeringen **bedömer att samtliga rovdjursarter i Sverige har uppnått gynnsam bevarandestatus** och menar att Naturvårdsverkets möjlighet till delegering av rätten att besluta om licensjakt till länsstyrelserna bör utökas".

I Länsstyrelsens beslut, hänvisar man till propositionen ovan, som inte längre stämmer med den nu rådande rovdjursförvaltningen eftersom vargen understiger minimivåerna för en hållbar bevarandestatus. Anledningen till att licensjakt på varg inte fick bedrivas år 2019 var att gränsen för gynnsam bevarandestatus enligt Naturvårdsverket, var nådd. Det finns heller inget utrymme för licensjakt på varg – vintern 2020 eftersom vargen nu ligger under gynnsam bevarandestatus. Detta visar att när man förhåller sig till gamla data, då är risken stor att man fortsätter att bevilja licens- och skyddsjakter och lägger sig för nära gränsen för stabilt uttag.

Jaktkritikerna anser att Länsstyrelsernas beslut icke längre kan anses ansvarsfulla baserade på en proposition som togs fram för så länge sedan som före 2012, eftersom insikten om *klimatförändringar* och förlust av biologisk mångfald på alarmerande kort tid har ändrats till *klimatsammanbrott*. FN:s generalsekreterare António Guterres talar om klimatkris och Storbritanniens och Irlands parlament har deklarerat "klimatnödläge". Detta skall inte endast ses som en retorisk förändring utan betecknar allvaret i vetenskapen om att det aldrig i mänsklighetens historia varit så många djur- och växtarter som hotas av utrotning som nu. Tillståndet för bland andra vargen, skogsharen, älgen och vikarsälen i Sverige är fatala exempel på hur snabbt en art blir sårbar. Sveriges myndigheter kan inte fortsätta att promovera troféjakt och jakt på stora däggdjur som Sveriges vilda rovdjur i den takt man tillåtit under 2000-talet, nu har mer än sextusen, 6 000 stora rovdjur dödat i licensjakter och i alarmerande ökning av skyddsjakter. Gränsdragningen "gynnsam bevarande status", för att varje år sälja ut levande djur till jakt är ett skamligt och omoraliskt räknesätt i ett globalt perspektiv, men framför allt ovärdigt våra unika individuella rovdjur.

I beslutet står det att de björnar som fälls eller dödas på annat sätt under den tid då licensjakt pågår inte skall räknas in i licenstilldelningen. **Jaktkritikerna yrkar att dessa dödade björnar skall inräknas i licenstilldelningen.**

Eftersom björnen är en art som reproducerar sig långsamt anser Jaktkritikerna att björnförvaltningen skall bedrivas på ett adaptivt sätt, vilket för all biologisk mångfald innebär långsiktiga överlevnadsmöjligheter. Behovet av att bevara och hållbart nyttja mångfald på gennivå är tydligt uttryckt i internationell och nationell policy. Ett viktigt skäl till att björn och rovdjurspopulationerna minskar, trots att det finns praktiska riktlinjer för hur denna mångfald kan bevaras beror till stora delar på hur den svenska rovdjursförvaltningen/myndigheterna utövar sina befogenheter när det gäller att ta olika jaktbeslut. Exempelvis är de bevarandegenetiska riktlinjerna för hur stora populationer bör vara för att undvika för snabb inavel och för att bibehålla evolutionär potential, bristfälliga.

Den 6 maj 2019 publicerade FN:s vetenskapliga expertpanel för biologisk mångfald, IPBES, en rapport där de skriver:

”Om inte snabba åtgärder sätts in riskerar närmare en miljonväxt- och djurarter att utrotats. Denna rapport visar att markanvändningen står för 30 procent av hotet och här utgör jakten 23 procent och först på tredje plats kommer klimatkrisen”.

Denna och även andra rapporter skall beaktas och Jaktkritikerna betonar att detta måste leda till **ett nytänkande före** länsstyrelserna tar beslut om licensjakt på björn på vetenskapligt svaga grunder. I länsstyrelsens beslut visas en graf - enligt denna ”Björnobes” utgår man från åren 2007-2017 och detta diagram visar en stadig nedgång för björnpopulationen. Utifrån detta diagram baseras licensjakten 2019 på att det ”**sannolikt**” i Dalarnas län, finns cirka 340–350 björnar inför årets jakt”. **Viktigt är att man i detta beslut inte redovisar några aktuella siffror avseende björnpopulationen i länet, utan det bygger på tidigare års uppskattningar.**

Jaktkritikerna yrkar på en konsekvensutredning om biologisk mångfald och jakt. Med iakttagande av en värld där djuren utsätts för många andra miljöpåverkande faktorer; extremt klimat (torka, skogsbrand eller hårda vintrar), årstidsväxlingar, förlust av habitat, matbrist, utsläpp och miljöförstöring - måste jakt räknas in som en för djuren miljö- och livshotande faktor.

Jaktkritikerna yrkar även på att en analys av björnarnas hälsostatus, **utan dödande**, görs för att bedöma hur förra årets klimatsammanbrott med torka och bränder kan ha påverkat överlevnad, kondition, fertilitet och livsmönster. Eftersom björnen till största del lever på vegetabilisk föda, särskilt den fettlagringsperiod som föregick hibernation, borde detta utvärderas i ljuset av att björnen redan 2015 ansågs ”nära hotad”. Rapporter om hur älgen påverkats negativt har redan visats.

Jaktkritikerna yrkar på att ingen jakt skall tillåtas när det finns tecken på en obalans vad det gäller honor och hanar, som är en följd av för stort jakttryck. Ett tydligt tecken på troféjakts negativa och oöverskådliga konsekvenser. Det är alarmerande att länsstyrelsen vill påstå att selektivitet vid jakt har iakttagits när fördelningen visar något helt annat. De stora och mest uppseendeväckande hanarna jagas i trofésyfte vilket inte bara är förkastligt ur genetisk synpunkt utan påverkar den naturliga balansen i björnpopulationen. **Björnjakt av troféjägare kan aldrig anses selektivt** på annat sätt än ur människans fåfänga vinkel.

§ 5 och § 27 i Jaktlag (1987:259)

De jaktmetoder som Länsstyrelsen tillåter för denna licensjakt på björn, står i skarp kontrast till 27 § Jaktlag (1987:259) att jakten skall bedrivas så att *viltet inte utsätts för onödigt lidande*.

Jaktkritikerna anser att hänvisning till jaktlagen endast tillgodoser jägares subjektiva uppfattning om djur och att tanken i formuleringen i § 27, ”att inte utsätta djur för onödigt lidande” är ålderdomlig och icke förenlig med den allmänna uppfattningen om moral och ansvar för djur som har utvecklats i vårt moderna samhälle. Enligt vilken skala kan ”onödigt lidande” användas, alla djur vet när de skall dö och alla djur lider av att se andra djur dö. Hur påverkas djur av att se sina artfränder/ungar dö? Hur beskrivs modern etisk och juridisk definition av ”onödigt lidande” för djur vid jakt 2019? Jaktkritikerna anser att jaktlagen måste moderniseras i enlighet med modern etik och ett bättre skydd för de vilda djuren, ävensom för de djur som inte dödas men lever i jaktområdet. Till dess har länsstyrelser ett särskilt djurskyddsansvar att främst bevaka de vilda djurens väl i sitt eget habitat.

Enligt 5 § Jaktlag (1987:259) *Var och en skall visa viltet hänsyn. Idrottstävlingar och annan liknande friluftsverksamhet i marker där det finns vilt skall genomföras så att viltet störs i så liten utsträckning som möjligt...* att då redan den 21 augusti när annat vilt fortfarande har medföljande ungar tillåta jakt i den omfattning det handlar om. Det måste strida mot 5 § i Jaktlagen, detta måste vara en otillåten störning, som man utsätter de vilda djuren för.

All aktivitet med jakt, åtling och lösa hundar i björnarnas habitat innebär en grav störning och hot under deras mest kritiska period för att inhämta föda för den livsviktiga fettlagringen och förberedelsen för vinters dvala och för honorna att förbereda födande av nya ungar. Björnen är beroende av sin syn för att effektivt kunna äta av höstmogna bär som representerar 81% av årligt energiintag, alltså beroende av att hitta föda under dagtid. I Skandinavien när dessutom dagsljuset minskar snabbt blir förändringarna och störningarna i skogen fatala eftersom man konstaterat att björnen för att skydda sig tvingas bli nattaktiv. De lever i ständig uppmärksamhet och flykträdska vilket även inverkar på deras tid för vila som normalt skulle vara natt istället för födoletande. Tiden för fritidsvistelser i naturen av människor hela sommaren och jägare som tillåts anlägga åtlar redan mitten av juli och sedan börja jakt 21 augusti med drivande hundar vilket följs av älgjakt som sedan pågår med samma hundjakt långt efter att björnarna skall ha gått i idé. Överlappande jakttider innebär en grav störning med både icke-dödande och dödande effekter för hela björnpopulationen.

N.B. Andrés Ordiz m.fl. www.elsevier.com/locate/biocom

Do bears know they are being hunted?

*"In Scandinavia bears gain more body mass before hibernation and lose more during hibernation than southern European bears, probably because hibernation is twice as long in Scandinavia. Given the effect of hunting on bear behavior, the importance of hyperphagia for bears and the large overlap of hunting and the hyperphagia season, **hunting managers should reduce disturbance as much as possible, reconsidering hunting methods or hunting periods.** This concern also applies to other areas with species under hunting regimes that result in a sudden increase of mortality and disturbance at the beginning of hunting seasons. **Hunting probably creates a type of disturbance that differs from other hunting activities, because it takes place over larger and more inaccessible areas, where the presence of people and dogs is otherwise uncommon.**"*

Jaktkritikerna yrkar på att lösa jagande hundar i naturen skall förbjudas omedelbart.

Jaktkritikerna yrkar på att statistik skall presenteras om hur många jägare med gäster, d.v.s. hur många personer totalt som i jaktsyfte rör sig i skog och mark under licensjaktperioden på björn. Hur många hundar som totalt sett, användes under björnjakten 2018 och hur många som beräknas nu 2019.

Jaktkritikerna rekommenderar föranmälning 2019 exakt hur många hundar och vilka raser som används i björnjakt, samt redovisning samma uppgifter för 2018. Jaktkritikerna kräver utredning av jaktberoende expertis hur stor störning enligt 5 § Jaktlag (1987:259) som specifikt björnjakten innebär eftersom den börjar redan den 21 augusti, samt att åtlar påbörjas redan 15 juli.

Jaktkritikerna yrkar på en utredning, fristående från jakt och jägare och med en tydlig djurskyddsexpertis för de vilda djuren, om de nya hundraserna som används vid rovdjursjakt och hur dessa omvitnat aggressiva jakthundar påverkar både vilt som jagas och de djur som inte jagas. Jaktkritikerna anser att all jakt med drivande lös hund skall förbjudas och i synnerhet, så kallade pack hundar. Att dessa nya hundraser tillåts utan kontroll och utvärdering vad detta innebär för de jagade djuren är lika uppseendeväckande som den ovaksamhet som rått beträffande kamphundars införande i Sverige. Jaktens nya kamphundar skall förbjudas i svensk jakt omedelbart.

Länsstyrelsen i Västerbottens län påpekade inför jakten 2018 att:

Under senare år har det utvecklats jaktmetoder med flertal drivande hundar vid jakt, framför allt på björn men även på lodjur. Användande av "koppel" där ett flertal hundar släpps för att på plats ställa eller driva fram djuret skiljer sig starkt från den i Sverige traditionella hundjakten med en eller maximalt två hundar. En jakt med få hundar är att föredra ur ett etiskt perspektiv. Björnar är inte uthålliga för stress under längre tid och kan bl.a. bli överhettade.

I Norge är det inte tillåtet att jaga björn med drivande (förföljande och skällande hund) men tillåtet med hund av spetsstyp. I Sverige får jakt med drivande hund användas på björn, där upp till två hundar får släppas samtidigt och vid jakt på varg där upp till TRE hundar får användas. Drivande hundar förföljer björn 84 % mer av tiden än spetsar, vilket ger större fysisk belastning på björnen. (N.B. Stoen, O.G. 2018. *Jaktförsök på brunbjörn med hund - antal och hundtypens betydelse för björnens fysiologi*, NINA Rapport 1501)

Jaktkritikerna kräver omedelbart förbud att använda alla andra hundraser än spetsar i det fall 2019 års jakt påbörjas med särskild hänvisning till Länsstyrelsen i Västerbottens rekommendation och med hänvisning till resultatet av den norska forskningsrapporten. Här skall särskilt betonas att det inte kan påstås att de nya importerade hundraserna har med svensk jaktkultur att göra. Jaktkritikerna anser det högst anmärkningsvärt att jaktmetoder som klart utsätter björn, varg och lodjur för mer än onödigt lidande vid jakt har kunnat utvecklas kritiklöst sedan så lång tid tillbaka som början av 2000-talet. Denna försämring är att jämföra med jakt med hund efter räv i England och jakt efter hjort i Frankrike som orsakar enormt djurplågeri och allmänhetens protester. (N.B. Patrick Bateson and Elisabeth L. Bradshaw, Royal Society, London 1997 *Physiological effects of hunting red deer*)

De toleransnivåer, som är antagna kan icke anses selektiva då samtliga björnar utom honor med ungar får jagas. Eftersom dessa jakter år 2018 gick snabbt kommer sannolikt licensjakten 2019 också gå snabbt, på kort tid vilket absolut inte medger att man kan beakta selektivitetsargumentet seriöst. Jaktkritikerna anser att det hårda tryck på att erbjuda troféjakt som besluten innehåller; icke kommer att mana till selektivitet. Tempot och konkurrensen bland jägare om att hinna skjuta "kvoten" talar emot detta. Man kan konstatera att troféjägarna inte iakttar någon selektivitet när man studerar bildmaterial från förra årets björnjakter. (N.B. *The unforeseen consequences of killing "prize" animals*/www.antrophocenemagazine.org)

Det kan **inte heller anses selektivt och under strängt kontrollerade former** - skjuta först och sedan när björnen är dödad kontrollera om den tillhörde den fredade delen av populationen, det vill säga om det var en årsunge. Varför är inte försiktighetsprincipen obligatorisk?

Förra årets licensjakt på björn visar på en överskjutning av björnungar vilket är en respektlös och oacceptabel grundinställning från jägare/myndigheter till djur. En oprofessionell uppmaning och dålig respekt för regler att INTE ställa krav på jägare att kunna skilja årsungar och fjolårsungar "före skottet". Med sådan inställning förstår man hur förra årets jakter möjliggjorde att små ungbjörnar kunde skjutas och dessutom förevisas i jaktmedia med stolthet. Detta borde istället göra att man överhuvudtaget inte skulle få lov att jaga med en så bristfällig kunskap och bedömningsförmåga, när man har både avancerade sikten, åtlar och kameror till sitt förfogande. Dessutom plågar man upp björnar i träd med hundar och att då inte kunna urskilja djurets estimerade ålder är inkompetent och då skall **försiktighetsprincipen** vara obligatorisk.

Jaktkritikerna yrkar med stöd i § 27 jaktlagen, på att björn och lodjur icke få skjutas när de sökt skydd i träd, en metod som är extremt feg, icke-jaktmannamässig och oetisk. Den trängda situationen utan chans till flykt och provokation av hundar och människor på nära håll innebär ett grovt övergrepp på ett vilt djur och medför ett synnerligen grymt lidande som ändå slutar med död eller skadeskjutning. Var stoltheten att jaga då har resulterat i visas öppet på internet i vissa jägares egen filmdokumentation/bilder; ett sätt att behandla vilda djur som klart visar en överlägsenhet och njutning att plåga djur för att förlänga spänningen för jägaren själv. Jaktkritikerna anser att tillåtelsen att jaga med hund har möjliggjort denna eskalering av stress och onödigt lidande för djuren. Den utstuderade och accepterade avtrubningen inför djurens lidande är anmärkningsvärd.

Jaktkritikerna yrkar på kontroll, bevisföring och dokumentation för att björn, som är känslig för överhettning och stress, inte utsätts för onödigt lidande enligt Länsstyrelsen i Jämtlands definition av sagda paragraf med specifik redogörelse för jakt med hund i detta avseende.

Åtlar skall förbjudas

Jaktkritikerna begär redovisning för exakt vilken typ av "material" som användes i samtliga åtlar fr.o.m. 15 juli 2019. Jaktkritikerna anser att åteljakt skall förbjudas och att alla avståndsangivelser i länsstyrelsens beslut strider mot jaktargumentet att viltet "måste bibehålla skygghet för människor". Åteljakt är ett grovt inbrott i naturen för både kringströvande människor och vilseledande för andra djur som lockas till utlagd mat.

Jaktkritikerna yrkar på att all användning av åtlar för att locka och vilseleda vilda djur till mat för att döda dem skall förbjudas. Att lura fram skygga rovdjur med mat för att utsätta dem för hundar och döda dem är oetiskt och hör inte hemma i ett samhälle med respekt för djur. Särskilt bedrägligt är detta när björnar vid denna tid skall tillgodogöra sig allt det som ligger till grund för att de skall klara den långa skandinaviska vinterdvalan. Björnhonor med ungar har dessutom ett dubbelt krav att även ungarna skall hinna förbereda kroppen för överlevnad och kommer då att utsättas för onödig stress och lidande eftersom de frestas uppehålla sig kring dessa platser när jakterna börjar. Björnhonor med ungar kan av förklarliga skäl inte förväntas förflytta sig lika snabbt. Alltså innebär åtling en stor risk för att utsätta även de icke "jaktbara" björnarna för onödigt lidande.

Jaktkritikerna yrkar att Förvaltningsrätten ålägger Länsstyrelsen att inhämta sakkunnigutlåtande från expertis utan koppling till jakt och jägare, angående det lidande olika jaktmetoder, såsom drivande hundar och fällor åsamkar de vilda djuren och som står i strid med portalparagrafen 27 § i Jaktlagen - "Jakt skall bedrivas så att djuret inte tillfogas onödigt lidande".

§ 23a och 23c i jaktförordningen

Länsstyrelsen skriver i sitt beslut att de förutsättningar för licensjakt som anges 23a § och 23c i jaktförordningen är uppfyllda, alltså att **ingen annan lämplig lösning finns.**

Jaktkritikerna anser att det finns möjligheter att vidta förebyggande åtgärder för att minska rovdjurspredationer, för rennäringen såsom, stängsling och utfordring i inhägnader under kalvningsperioden. Vallhundar i grupp kan vara ett bra skydd för stora renhjordar. Det finns flera goda exempel på att detta fungerar i södra Europa och Ryssland

Jaktkritikerna anser att det också finns möjligheter att vidta preventiva åtgärder för att minska rovdjurskonfrontationer/skadegörelse på ensilagebalar, bikupor. **Dessa skadeeffekter är harmlösa och går att förebygga.** Runt bikupor kan man stängsla och runt balarna kan man med olika objekt och

elektronik, som har skrämseffekt, förhindra allvarlig skada. Om den goda viljan finns kan man alltid hitta andra lösningar än att utöva dödligt våld. Jaktkritikerna anser att **annan lämplig lösning finns**.

I Länsstyrelsens beslut framgår det att det övergripande syftet med licensjakt efter björn är att bidra till att nå riksdagens målsättning om maximalt 10 procents förluster inom rennäringen på grund av rovdjurspredation. Länsstyrelsen skriver också att på nationell nivå har björnens predation på ren uppskattats totalt till mellan 3 500 och 7 500 dödade renar per år.

Jaktkritikerna ifrågasätter dessa siffror. Rent generellt verkar **uppgifterna om rovdjursdödade renar** (ex. SOU 2012:22) vara mycket osäkra och godtyckliga och med den här typen av underlag besluta om licensjakt på 48 björnar i Dalarnas län, är inte *ändamålsenligt och proportionerligt* eftersom man lägger sig på gränsen för stabilt uttag. Sammanfattningsvis har Jaktkritikernas sökning i Rovbase visat att **0 renar** har dödat av björn i Dalarnas län och enligt samma källa har **1 ren i hela Sverige** under 2018-2019 dödat av björn. (Arjeplog 2018-05-20)

Att Länsstyrelsens beslutsunderlag/siffror för uttag av antal björnar som skall berövas livet under licensjakten 2019 stämmer dåligt med hur björnpredationen i realiteten ser ut, beror förmodligen på att samebyarna aktivt deltar i inventeringsarbetet och själva utser så kallade rovdjursansvariga. Exempelvis var uppskattningen av totalt dödade renar av lodjur under 2018 i länsstyrelsernas licensjaksbeslut satta till 10 000 och 50 000 renar per år, i Rovbase var antalet dödade renar i landet, på grund av lodjur 2017, endast 187 st. **Länsstyrelserna har tagit fasta på helt felaktiga uppgifter och dessa ligger också till grund för både årets licensjakt och tidigare licensjakter på Sveriges stora rovdjur**. Ett sådant egenmäktigt förfarande med statistik minskar drastiskt trovärdigheten i länsstyrelsens handläggning liksom minskat förtroende för jäviga uppgiftslämnare.

Enligt en artikel i Jaktjournalen den 4 juli 2019 framgår det att länsstyrelsen i Dalarna saknar uppgifter om hur stora skador björnarna orsakar renarna i Idre. Samebyn har "tilldelats" tre björnar inför licensjakten, men vill skjuta fler. Idre sameby nämner förlustsiffror som – att de endast får behålla 55 procent av renkalvarna, men länsstyrelsen hävdar att samebyn måste verifiera sina förluster. Det framgår också av artikeln att det har tagits fram en ny beräkningsmodell, eftersom den tidigare var för generell – i den här nya modellen kan samebyn redovisa sina förlustsiffror, men enligt länsstyrelsen har inga uppgifter kommit in.

Faktum är då att rennäringen kompenseras via skattemedel med stora summor 107, 9 mkr under 2016, detta borde också tas i beaktande när Länsstyrelsen tar beslut om licensjakt. **Det krävs således ett mer gediget underlag för uppfyllandet av kriteriet allvarlig skada**. Det ersättningssystem som finns idag medför att ersättning utgår oavsett skada på ren utan följer direkt av rovdjursförekomst. Ersättningssystemet ska vara förebyggande. Det är dock fullt möjligt att ersättning betalas ut för ett rovdjur som sedan ändå skjuts, detta omintetgör systemets förebyggande effekt. Myndigheterna måste kunna se båda sidorna av detta problem, alltså även en toleransnivå gentemot våra björnar, lodjur, vargar, järvar m.m.

"Rennäringen ersätts för dokumenterad förekomst av järv, lo och varg och antalet föryngringar av respektive art inom samebyarnas betesområde.

Järv och lodjur

Samebyn ersätts för varje dokumenterad järv- och loföryngring med 200 000 kronor. Regelbunden förekomst av järv och lo ersätts med 70 000 kronor. Tillfällig förekomst ersätts med 35 000 kronor.

Varg

Föryngring av varg inom en samebys betesområde ersätts med 500 000 kronor. En vargföryngring ger större skador och vargen har ett högre "naturvårdsvärde" än järv och lo.

Regelbunden förekomst av varg ersätts med 80 000 kronor. Tillfällig förekomst ersätts med 35 000 kronor.

Björn och kungsörn

För björn och kungsörn gäller en arealbaserad ersättning som utgår ifrån storleken på samebyns barmarksbete. Förekomst av björn ersätts med totalt 1,5 miljoner och örn med 1 miljon kronor."

Källa Sametingets webbsida <https://www.sametinget.se/rovdjur>

I beslutet står vidare - "Med en tät björnstam ökar också risken för skador och negativa socioekonomiska konsekvenser. Detta med erfarenheter från områden med tätare björnstammar".

Den länsstyrelse som på fullt allvar beskrivit björnar som "stora och kraftfulla djur och att de kan vara **potentiellt** farliga för människor" och hänvisat till "**upplevd olust** inför tanken på att kunna träffa på björn" hos många människor, medverkar till att sprida och permanentar en demoniserande bild av björnen. Istället för att på allvar utbilda rovdjursambassadörer som kan hjälpa människor leva med rovdjuren i sin närhet på ett konstruktivt sätt, kallar man det "lindring" att låta troféjägare med halvautomatiska vapen och hundar döda björnar. Att länsstyrelser i jaktbeslut, på fullt allvar, underlåter sig till mytbildning för att få jaga björn är oseriöst och gravt subjektivt.

En paradox är att man på *Svenska Jägarförbundets hemsida* kan läsa att - "**Skandinaviska brunbjörnar hör till de fredligaste i världen och det är en liten risk att bli attackerad av björn**. Trots detta och trots att chansen att möta en björn är mycket liten är många människor rädda för björnen... I Sverige har ett drygt tiotal människor skadats av björn under de senaste 30 åren, de flesta av dessa människor är jägare".

(<https://jagareforbundet.se/vilt/viltvetande/artpresentation/daggdjur/bjorn/>)

Länsstyrelsen skriver i beslutet att syftet med licensjakt på björn är att rennäringen lider stora förluster på grund av björnpredation och att man inte kan finna någon annan lämplig lösning, trots att det finns alternativ för att skydda renarna. Om man också ålägger renägarna att kontinuerligt se till sina renar, som en förebyggande åtgärd, kan man på sikt förhoppningsvis få en bättre balans mellan rennäringen och myndigheternas sätt att förvalta våra gemensamma rovdjur, samt också värna den biologiska mångfalden i vårt land. **Det finns "Annan lämplig lösning"** - Jaktkritikerna anser det omodernt att ingen ekonomisk värdering görs av länsstyrelsen på vad levande björnar och den hållbara form av turism skulle inbringa till länet, som utvecklas på andra ställen i världen. Renhållning verkar trots allt vara hotad av helt andra mycket större problem och borde kunna omställas till mindre hjordar (och därmed bättre skyddsmöjligheter) och andra etiskt hållbara och mer moderna sätt att skapa arbetstillfällen i regionen. Vegetarian-trenden har kommit för att stanna och när renprodukter mer och mer fläckas av rovdjurens blod kan framtida konsumentmakt bli utslagsgivande.

Jaktkritikerna anser att så länge skadebilden är otillräckligt bevisad i antal och tillfällen/platser på ren och andra tamdjur kan inte förlustsiffror, som dessutom är felaktiga och i ljuset av all ekonomisk kompensation som trots det utgår, användas för att ta livet av 48 björnar.

Jaktkritikerna yrkar att Förvaltningsrätten ålägger Länsstyrelsen att i sina beslut angående licensjakt på björn använda sig av säkra/riktiga uppgifter om antalet renar, som har dödat av björn, innan man beslutar om licensjakt och skyddsjakt på björn.

Jaktkritikerna anser att den illegala jakthärva med grovt djurplågeri mot björn, lodjur och järv som kunnat utspela sig i Norrbottens län, borde i beredningen av efterföljande licensjaktbeslut avspegla länsstyrelsens avståndstagande i form av en amnesti 2019 för just dessa rovdjursarter för att visa att man från myndighetens sida är beredd att skydda sina rovdjur. Att genom fortsatta licensjakter och motiv till troféjakter fortsätta "*business as usual*" får i den icke-jagande allmänhetens ögon inte effekten av "ökad acceptans för rovdjur" utan snarare att rovdjuren fortfarande är rättslösa och att just rovdjuren i norra Sverige inte har något annat värde för vissa än som objekt för att påräkna ersättningar från staten. **Näringen och myndigheterna har med andra ord inte uppskattat momentum av denna olyckliga process eller symbolvärdet av att skydda utrotningshotade rovdjur - som i framtiden kan bli utslagsgivande som en etisk hållbarhetsstämpel för konsumenterna av produkter för rennärigen.**

Troféjakt

Länsstyrelsen förespråkar i sitt beslut också troféjakt på våra björnar, det handlar inte längre om en reglerad populationsjakt, utan om ren nöjesjakt. Björnskinns är förbjudet att sälja, men Jordbruksverket kan göra undantag från förbudet genom ett särskilt intyg. Detta intyg gäller för handel inom EU. Detta upplyser Länsstyrelsen om i sitt licensjaktbeslut. Det mest flagranta i detta sammanhang är, trots att troféjakten på fläckiga kattdjur som fördöms världen över, att Sveriges myndigheter fortsätter att stimulera till troféjakt på lodjur och björn.

Jaktkritikerna yrkar på att det inte kan anses förenligt med förbudet om kommersiella aktiviteter om annonsering, köp, byte, försäljning av björnskinns etc. samt kommersiell förevisning av björn (art.8.1 i rådets förordning EG 338/97) att innan licensjaktbeslut tagits annonsera ut och sälja jakter såsom jaktföretagen och jakträttsinnehavare gör. Här spekuleras i jakt på ett rödlistat rovdjur som ännu inte beviljats vilket är graverande och måste prövas.

Jaktkritikerna anser att Naturvårdsverket implicit medverkar till att troféjakt och dödande av rovdjuren genom att ge länsstyrelser utrymme att stimulera lokala jägare inte endast till egen jakt, utan även kommersiell jakt och hur man begär undantag från förbudet enligt CITES att handla med skinn och delar av utrotningshotade djur. Spekulative nöjesjaktföretag kan nu inkludera björnen i sina erbjudanden och kommersialiserar därmed ett statligt beslut om licensjakt.

Jaktkritikerna yrkar att Förvaltningsrätten ålägger Länsstyrelsen en redovisning av alla skinn som säljs efter jakt på björn, lodjur och varg, både i första och andra säljledet, liksom uppgifter från NOA/polisen om beslagtagna skinn och djurdelar tillhörande svenska rovdjur och på vilket sätt man anser att troféerna bidrar till ökad jakt/tjuvjakt de senaste 5 åren. ALLA dödade björnar skall räknas in i kvoten, annars framstår besluten som tagna i förtid för att tillfredsställa alla som sålt jakter kommersiellt.

Sammanfattningsvis anser Jaktkritikerna att grundförutsättningarna, som erfordras för licensjakt enligt gällande lag, ej är uppfyllda:

- * Annan lämplig lösning finns - § 23 a jaktförordningen.
- * Att bevarandestatusen är säkrad, är inte tillräckligt visad.
- * Jaktmetoderna medför onödigt lidande för björnarna - strider mot § 27 jaktlagen.
- * Skador orsakade av björn är felaktigt styrkta.
- * De vilda djuren utsätts för "Otillåten störning" - strider mot § 5 jaktlagen.

Jaktkritikerna

Ordförande Richard Dehnisch
info@jaktkritikerna.se
073-903 45 25.

Styrelseledamot Eva Stjernswärd
info@jaktkritikerna.se

Styrelseledamot
Margareta Sturemyr
Kolonigatan 1 B
413 21 Göteborg
margareta.s@jaktkritikerna.se
0764 - 26 91 92

Styrelseledamot Kristina Tyrenius
info@jaktkritikerna.se